

ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

A. ΚΕΙΜΕΝΟ

«Η οικογένεια ασπίδα στην ανασφάλεια και στην κατάθλιψη»

Η κρίση έχει αλλάξει με αδυσώπητο τρόπο τη ζωή στην Ελλάδα, στέρησε όχι μόνο τα περιττά αλλά πολλές φορές και τα χρεώδη. Στη δύσκολη στιγμή οι Έλληνες αντέδρασαν με παραδοσιακό τρόπο, συστειρώθηκαν γύρω από τις οικογένειές τους. Στην οικογένεια βρίσκουν καταφύγιο, συναισθηματική και υλική βοήθεια. Όπως καταγράφει η έρευνα της Κάπα Research, σε αντίθεση με όλους τους υπόλοιπους θεσμούς, για τους οποίους αυξάνονται τα ποσοστά δυσπιστίας και απόρριψης, η οικογένεια παραμένει ακλόνητη. Αναδεικνύεται ως το μοναδικό αποθεματικό πεδίο εμπιστοσύνης, συνοχής και αλληλοϋποστήριξης των μελών της, παρότι διακατέχονται από μια γενικευμένη αίσθηση αδιεξόδου για τη χώρα. Το 31,2% τοποθετεί την έξοδο από την κρίση μετά το 2020 και το 34% πιστεύει ότι η ελληνική οικονομία δεν θα ανακάμψει ποτέ. Οι οικογένειες της κρίσης ισορροπούν ανάμεσα στην ανάγκη να διατηρηθούν ενωμένες και στις «επιθέσεις» που δέχονται τα μέλη τους από την εργασιακή και την οικονομική ανασφάλεια, η οποία διαβρώνει τη συναισθηματική βάση τους.

Η οικογένεια, σύμφωνα με τα στοιχεία της έρευνας, είναι ο μοναδικός θεσμός στον οποίο στρέφονται οι Έλληνες, όταν αντιμετωπίζουν κάποιο σοβαρό πρόβλημα και χρειάζονται βοήθεια. Ακολουθούν οι φίλοι και με αμελητέα ποσοστά η Εκκλησία και το Κράτος. Στην Ελλάδα, η οικογένεια είναι «πυρηνική» στη δομή της, αποτελείται δηλαδή από γονείς και παιδιά.

Η κρίση έχει αγγίξει την υπόσταση των δύο φύλων. Η βελτίωση της θέσης της γυναίκας στην κοινωνία παραμένει ζητούμενο αλλά τώρα προστέθηκε και ένα νέο δεδομένο, επιδεινώθηκε και η θέση του άνδρα.

Σε αυτές τις συνθήκες, η αξία της οικογένειας προσμετράται πλέον διαφορετικά. Οικογένεια σημαίνει: υποστήριξη και αλληλεγγύη, αγάπη, ευτυχία και ασφάλεια. Η οικογένεια συνδέεται με θετικά συναισθήματα τα οποία σπανίζουν σε άλλες δραστηριότητες, όπως π.χ η εργασία. Ένα εξαιρετικά υψηλό ποσοστό (78,7%) όσων έλαβαν μέρος στην έρευνα απαντούν ότι είναι ικανοποιημένοι από την οικογενειακή τους ζωή.

Για τους περισσότερους το οικογενειακό περιβάλλον αποτελεί ένα κέλυφος προστασίας. Αυτός είναι ο λόγος που το 51,2% των παντρεμένων ή όσων βρίσκονται σε μόνιμη σχέση δηλώνουν αισιόδοξοι, δεν χάνουν την ελπίδα τους και κάνουν σχέδια για το μέλλον. Μόνιμη πηγή άγχους για την ελληνική οικογένεια είναι η ανατροφή των παιδιών που σήμερα επιδεινώνεται εξαιτίας της πεποίθησης των γονέων ότι τα παιδιά τους θα ζήσουν χειρότερα από εκείνους.

Παρά τις βαθύτατες ανατροπές τα στερεότυπα στην ελληνική οικογένεια παραμένουν ισχυρά. Τα μόνα νεωτεριστικά στοιχεία που καταγράφονται στην έρευνα είναι τα εξής: όλοι πλέον πιστεύουν ότι είναι καλύτερο η γυναίκα να έχει τον δικό της μισθό. Το 79,7% αποδέχεται ότι ένα ζευγάρι με παιδιά που δεν μπορεί πλέον να συμβιώσει είναι καλύτερο να χωρίζει και το 55,6% ότι δεν είναι φυσιολογικό οι άνδρες να κάνουν λιγότερες δουλειές του νοικοκυριού από τις γυναίκες.

Κατά τα λοιπά, κυριαρχούν οι παραδόσεις. Μια γυναίκα είναι απαραίτητο να αποκτήσει παιδιά και στη συνέχεια πρέπει να δίνει μεγαλύτερη προτεραιότητα στο μικρό της παιδί από ό,τι στην επαγγελματική της δραστηριότητα. Αρχηγός της οικογένειας παραμένει ο άνδρας. Το 55,6% υποστηρίζει ότι ο άνδρας πρέπει να ζει την οικογένειά του και, αν σε μια οικογένεια ο πατέρας έχει μικρότερο μισθό από τη μητέρα, εκείνος δεν θα πρέπει να διακόψει την εργασία του, για να ασχοληθεί με τα παιδιά (65,8%).

Δήμητρα Κρουστάλλη, από τον ημερήσιο τύπο (διασκευή)

Β. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. «Παρά τις βαθύτατες ανατροπές τα στερεότυπα στην ελληνική οικογένεια παραμένουν ισχυρά.» Να σχολιάσετε το παραπάνω απόσπασμα σε μια παράγραφο των 80 λέξεων.
(10 μονάδες)
2. Με ποιον/ποιους τρόπο/τρόπους αναπτύσσεται η τέταρτη παράγραφος («Σε αυτές τις συνθήκες, η αξία της οικογένειας ... ικανοποιημένοι από την οικογενειακή τους ζωή.»);
(4 μονάδες)
3. Ποια είναι τα δομικά μέρη της τελευταίας παραγράφου («Κατά τα λοιπά, κυριαρχούν ... για να ασχοληθεί με τα παιδιά (65,8%)»);
(4 μονάδες)
4. «όλοι πλέον πιστεύουν ότι είναι καλύτερο η γυναίκα να έχει τον δικό της μισθό. Το 79,7% αποδέχεται ότι ένα ζευγάρι με παιδιά που δεν μπορεί πλέον να συμβιώσει είναι καλύτερο να χωρίζει.»
Στο παραπάνω απόσπασμα:
α) Να αναγνωρίσετε και να δικαιολογήσετε το είδος της σύνταξης των κύριων προτάσεων.
β) Να το μετατρέψετε στο αντίθετό του.
(8 μονάδες)
5. Να δικαιολογήσετε τη χρήση: της **διπλής τελείας** («Σε αυτές τις συνθήκες, η αξία της οικογένειας προσμετράται πλέον διαφορετικά. Οικογένεια *σημαίνει*: υποστήριξη και αλληλεγγύη, αγάπη, ευτυχία και ασφάλεια.») και των **εισαγωγικών** («Στην Ελλάδα, η οικογένεια είναι *“πυρηνική”* στη δομή της, αποτελείται δηλαδή από γονείς και παιδιά.»)
(4 μονάδες)
6. Να δώσετε ένα συνώνυμο για καθεμιά από τις **υπογραμμισμένες** λέξεις του κειμένου.
(10 μονάδες)
7. Να δώσετε ένα αντώνυμο για καθεμιά από τις **έντονα γραμμένες** λέξεις του κειμένου.
(10 μονάδες)

Γ. ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ

Παρά την ισχυρή παρουσία της ελληνικής οικογένειας οι σχέσεις μεταξύ των μελών της δεν είναι πάντα αρμονικές. Σε ένα άρθρο 350 - 400 λέξεων, που θα δημοσιευτεί στην εφημερίδα του σχολείου σας, να παρουσιάσετε τις κοινωνικές αλλαγές και τα χαρακτηριστικά των εφήβων που ευθύνονται για τις συγκρούσεις τους με τους γονείς τους.
(50 μονάδες)